

Jermensko ministarstvo za životnu sredinu odbacuje tvrdnje Azerbejdžana o navodnoj opasnosti po životnu sredinu koju su izazvale rudarske kompanije u Jermeniji

Jermensko ministarstvo životne sredine saopcštilo je da su upoznati sa otvorenim pismom koje su poslale brojne navodne azerbejdžanske „organizacije civilnog društva“ koje se odnose na navodnu „ozbiljnu ekološku krizu uzrokovano regionalnim i globalnim uticajem aktivnosti koje se sprovode u rudarskoj industriji Republike Jermenije“.

Odgovor jermenskog ministarstva glasi: „Navodi u pismu su očigledno lažni. Ovo nije prvi put da Azerbejdžan, čiji je sopstveni dosije o pitanjima životne sredine poznat kao loš, pokušava da iskoristi navodne „organizacije civilnog društva“ da iznese lažne optužbe protiv Jermenije u svrhe odnosa s javnošću. Samo prošlog decembra, Azerbejdžan je organizovao i usmerio mnoge iste vrste organizacija da održe takozvane ekološke „proteste“ blokirajući autoput Goris-Stepanakert, odsečivši na taj način 120.000 etničkih Jermenaca u Nagorno-Karabahu od spoljnog sveta i nanevši ozbiljne posledice po životnu sredinu u Artsakhu. Da su takvi „protesti“ bili izgovor i da ih je u stvarnosti predvodio Azerbejdžan, vidi se iz činjenice da su se „demonstranti“ razišli čim je Azerbejdžan mogao da ih zameni vladinim kontrolnim punktom koji je omotao saobraćaj na istom putu.

Tvrđnje iz otvorenog pisma su potpuno neosnovane i nedostojne su odgovora. Ministarstvo životne sredine ipak želi ukratko da istakne sledeće:

U vezi sa navodnim zagađenjem vodnih resursa (pominje se u predgovoru otvorenog pisma i njegovim tačkama 1-3), Ministarstvo napominje da u svim prekograničnim deonicama reka u Jermeniji postoje tačke za praćenje kvaliteta vode, gde se u mesečnim intervalima vrši monitoring svih parametara kvaliteta vode, uključujući i teške metale. Prema zakonu, rudarska preduzeća prate kvalitet vode i zagađenje atmosferskog vazduha i zemljišta, a rezultati se dostavljaju Ministarstvu u vidu tromesečnih i godišnjih izveštaja, koji se potom objavljuju. Istovremeno, Jermenija je jedina zemlja članica „Inicijative za transparentnost ekstraktivnih industrija“ u regionu Kavkaza, što dokazuje značaj koji Jermenija pridaje otvorenom i odgovornom upravljanju prirodnim resursima.

U odgovoru na tačku 4. otvorenog pisma, Ministarstvo konstatuje da je rudnik zlata „Sotk“ 1964. godine zakonito dodeljen Jermenskoj Sovjetskoj Socijalističkoj Republici, te tako sada pripada Republici Jermeniji na osnovu sukcesije. Otvoreno pismo je jednostavno pogrešno što je Evropski sud za ljudska prava presudio da je Jermenija prekršila „pravo na ekološku ravnotežu“; takva odluka ne postoji.

U tački 5 otvorenog pisma pogrešno su predstavljene presude Evropskog suda za ljudska prava od 14. februara 2019. U tim presudama Sud je prihvatio da je implementacija projekta eksplotacije ležišta bakra-molibdena Teghout bila u javnom interesu. Dodeljena je nadoknada jermenskim državljanima samo zato što je njihova imovina eksproprijsana za ovaj projekat. Suprotno onome što se navodi u otvorenom pismu, Sud nije smatrao da su

Jermensko ministarstvo za životnu sredinu odbacuje tvrdnje Azerbejdžana o navodnoj opasnosti po životnu sredinu koju su izazvale rudarske kompanije u Jermeniji

rudarske aktivnosti u pitanju nezakonite.

Rudnik sa imenom navedenim u tački 6 pisma se niti nalazi u Republici Jermeniji niti njime upravlja.

Što se tiče Kombinata za preradu rude Ahtala iz tačke 7 dopisa, on se radi po novoj tehnologiji koja ne predviđa korišćenje jalovine.

Fabrika sa imenom navedenim u tački 8 otvorenog pisma se niti nalazi u Republici Jermeniji niti kojom upravlja.

Ono što se pominje u tački 9 otvorenog pisma ne odgovara stvarnosti, jer u regionu Kotayk Republike Jermenije ne postoji nijedna fabrika koja se bavi proizvodnjom bakra, cinka i olova.

Tačka 10. otvorenog pisma takođe nije tačna, jer u regionu Gegarkunik Republike Jermenije ne postoji topionica bakra.

Što se tiče rudnika Amulsar, on još nije ušao u operativnu fazu, tako da nema govora o bilo kakvoj kontaminaciji. Kada počne sa radom, pratiće se najviši međunarodni standard upravljanja rizicima po životnu sredinu, a njegovo sprovođenje će biti strogo praćeno, uključujući i međunarodne organizacije.

Treba napomenuti da voda koja napušta granice Jermenije odgovara međunarodnim normama. To je dokazano godinama unazad, kada je Centar za ekološko-noosferne studije Nacionalne akademije nauka, uz podršku Severnoatlantskog saveza (NATO), tokom 6 godina sprovodio studije o 40 indikatora na graničnim prelazima, primenjujući istu metodologiju usvojenu zajedno sa susednim zemljama u okviru projekta.